

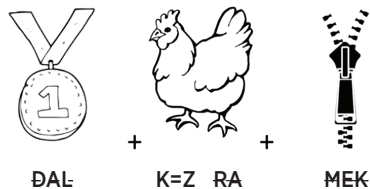
1

ul. Szeroka (dowolne miejsce)

Pozwólcie, że przedstawię **Wam Izaaka Jakubowicza**: był on przewodniczącym lokalnej gminy żydowskiej w XVII w, kiedy Kazimierz był jeszcze osobnym miastem a ulica Szeroka stanowiła jego centrum. Była głównym placem tzw. miasta żydowskiego, którego życie skupiało się wokół **Starej Synagogi** (najstarszej bożnicy w Polsce, wybudowanej w XV w). Skąd wiemy, w której kamienicy mógł mieszkać Izaak lub inni żydowscy mieszkańcy miasta? Jednym z charakterystycznych elementów żydowskiego domu jest mały, podłużny pojemniczek zawierający

zwinęty pergamin z dwoma fragmentami Tory (świętej księgi judaizmu) – taki, jaki widzicie na zdjęciu obok. Umieszcza się go po prawej stronie drzwi wejściowych.

Rozwiążcie poniższy rebus, aby dowiedzieć się jak nazywa się ten przedmiot a następnie sprawdźcie, pod którym z poniższych adresów mógł mieszkać Izaak:

DAŁ

K=Z RA

MEK

- ul. Szeroka 33
- ul. Szeroka 17
- ul. Szeroka 38

HASŁO:.....

2

ul. Miodowa 24

Bieda nie opuszczała domu Izaaka; co dzień modlił się do Boga o poprawę swojego losu. Aż pewnej nocy we śnie zobaczył piękne miasto oraz kamienny most, pod którym ukryty był wielki skarb! Dokładna lokalizacja skarbu została dla Was zaszyfrowana – część liter zapisana jest w alfabecie hebrajskim. Jeżeli chcecie dowiedzieć się, gdzie ukryty był skarb

poproście o pomoc członków **Centrum Społeczności Żydowskiej (JCC)**, przed budynkiem którego właśnie się znajdujecie. Na szeroki program wydarzeń tu organizowanych składają się m.in. kursy językowe – w tym właśnie j. hebrajskiego.

Na recepcji JCC czekają na Was karty z alfabetem hebrajskim, które pomogą Wam rozwiązać zadanie.

Piękne miasto, które we śnie zobaczył Izaak to **נרפ** A **נ** A w dalekich Czechach.

Skarb znajdował się pod kamiennym mostem, który łączył brzegi **W E Ł** A **ו** Y.

HUMANITY IN ACTION
POLSKA

Gra miejska ...

KRAKÓW

Scenariusz gry udostępniony na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Używanie niekomercyjnie-Bez utworów zależnych 3.0 Polska (CC BY-NC-ND 3.0 PL)

© Copyright by Fundacja Humanity in Action Polska

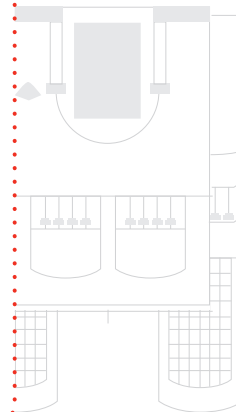
OPRACOWANIE GRAFICZNE: Magdalena Matczyńska-Umeda

KONSULTACJE NAUKOWE: dr Edyta Gawron

KONSULTACJE MERYTORYCZNE: Grażyna Baranowska, Przemysław Iwanek, Monika Mazur-Rafał, Alicja Podbelska, Magdalena Szarota

AUTORKA: Katarzyna Kotula

www.uprzeczuprzeczenia.org
www.humanityinaction.org
www.facebook.com/HIApolska

Gra miejska

KRAKÓW

3

ul. Plac Nowy 11

Izaak postanowił odmienić swój los i odnaleźć skarb. Gdy po długiej podróży dotarł na miejsce został złapany przez strażników, którzy pilnowali owego mostu. „Ty głupi człowieku – powiedział ich dowódca – gdybym ja wierzył w sny musiałbym jechać do Krakowa. Śniło mi się bowiem, że w domu pewnego Żyda – Izaaka Jakubowicza - znajduje się skarb ukryty pod piecem”. Zanim Izaak wyruszył do domu, zakupił na podróż

koszerne mięso, które na pewno pochodziło z rytualnej ubojni. Ten charakterystyczny budynek, który widzicie przed sobą - tzw. „okraglak” – wybudowany w 1900 r. początkowo służył jako pawilon handlowy, a następnie od 1927 r. był miejscem, gdzie rzeźnik dokonywał rytualnego uboju drobiu.

A jaki inny prowiant mógł zabrać Izaak na drogę? Wybierzcie z menu dowolnej restauracji w pobliżu danie spełniające poniższe zasady koszerności:

WYBRANE ZASADY KOSZERNOŚCI:

- Żydzi mogą spożywać mięso ze zwierząt mających rozdzielone kopyto i będących przeżuwaczami (np. jagnięcina)
- Żydzi mogą spożywać ryby z łuskami i płetwami
- Produkty mleczne nie mogą być spożywane jednocześnie z produktami mięsnymi

4

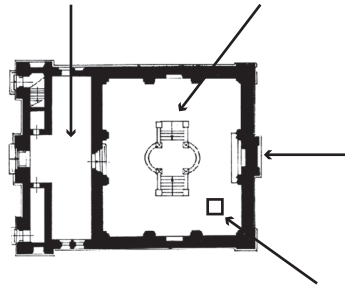
ul. Kupa 18

Jak wielkie było zdziwienie Izaaka, gdy po powrocie do domu odnalazł pod piecem ukryty skarb! Z wdzięczności ufundował synagogę i bogato ją wyposażył. **Synagoga Izaaka**, którą właśnie widzicie, choć jest jedną z siedmiu istniejących nadal synagog na Kazimierzu, to przez wiele lat uchodziła za najokazalszą i najbogatszą w całym mieście. Bożnica ta została uroczystie otwarta w 1644 r. Obecnie synagoga przystosowana jest do celów kultowych i pozostaje pod zarządem grupy chasydzkiej (Żydów ortodoksyjnych) **Chabad-Lubavitz**. Każda synagoga zawiera pewne charakterystyczne elementy architektury i wyposażenia. Zostały one zaznaczone poniżej – spróbujcie odgadnąć, jaką pełnią funkcję dopasowując ich opis do poszczególnych elementów.

BIMA

„podwyższenie”, podium w synagodze, z którego odczytuje się Torę (w tradycji aszkenazyjskiej znajduje się pośrodku sali)

ARON HA-KODESZ

szafa, w której umieszczane są zwoje Tory; znajduje się na wschodniej ścianie (kierunek Jerozolimy)

BABINIEC

sale modlitwowe dla kobiet sytuowane wzdłuż jednej ze ścian sali głównej lub na balkonie

AMUD

pulpit kantora

5

ul. Jakuba 7

O bogactwie synagogi dowiedzieli się złodzieje i chcieli ją ograbić. Kiedy nocą przyszli na cmentarz, przylegający do synagogi, zza nagrobków wyskoczył Izaak ubrany w białą koszulę. Niedoszli złodzieje uciekli wystraszeni przez „ducha”. Sam Izaak

doczekawszy sędziwego wieku został pochowany na **cmentarzu Remuh**. Teren tego sięgającego XVI w. cmentarza możecie zobaczyć przez otwór w murze naprzeciwko. Zachowanych jest tu obecnie 771 nagrobków. Po zamknięciu cmentarza przez władze austriackie w 1800 r. w Krakowie otwarty został nowy cmentarz żydowski przy ul. Miodowej. W judaizmie na

macewach – kamieniach nagrobnych – umieszczona jest symboliczna ornamentyka. Mówi ona o pewnych cechach zmarłej osoby (np.: świecznik symbolizuje kobietę, jednorożec człowieka sprawiedliwego).

A jaki symbol mógłby się znaleźć na macewie Izaaka? Namalujcie jakiś znak, który Waszym zdaniem najlepiej pasowałby do tej niezwyklej postaci.

ALFABET

- Pierwszą literą alfabetu hebrajskiego jest litera "alef"
- W języku hebrajskim nie zapisuje się samogłosek, jako osobnych liter
- Żydzi czytają od lewej do prawej strony (w przypadku tego zadania reguła ta nie ma zastosowania)
- Pod każdą literą znajduje się jej nazwa oraz w nawiasie dźwięk polskiej litery, której odpowiada

ט ח ז ו ה ד ג ב א

Tet Chet Zajin Waw He Dalet Gimel Bet Alef

(T) (Ch) (Z/C) (W/O/U) (H) (D) (G) (B) (-)

ס נ נ מ מ ל ד כ י

Samech Nun Nun Mem Mem Lamed Kaf Kaf Jod

(S) (N) (N) (M) (M) (L) (K) (K) (Y/J/I)

ת ש ר ק ז צ ח פ ע

Taw Szin Resz Kof Cade Cade Pe Pe Ajin

(T) (SZ) (R) (K) (C) (C) (P/F) (P/F) (-)